

A szegedi üzemekben dolgozó ifjúságunk kezdemenyező készsége, alkotókedvéről sokat lehet hallani a közelmúltban: a KISZ-szervezetek újjáélesztéséről sok felszólaló mondta el, hogyan dolgoznak, miként vesznek részt a szocialista munkaversenyben társaikkal. A KISZ VII. kongresszusa és a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 50. évfordulója új munkasikerekre készíteti őket.

Összeállításunk három gyár példáján mutatja be tetteiket.

Nem adminisztrálás

— Halló! Gumigyár? A műszaki irodát kérem — a készülék ismerősen sípol, majd kattan — azután felveszik a hallgatót: — Bánsági Tamásné technológus vagyok — mondja a drót másik végén.

A hívásban nincs semmi rendkívüli, annál inkább a jelentkezésben: az EMERGE gumigyár ifjú mérnökei, technikusai este 7 óráig dolgoznak a gyárban. A fiatalok nagy munkát vállaltak. Deák Judit, alapszervezeti KISZ-titkár így fogalmaz:

— Vagy negyvenen — mérnökök, technikusok — még az év elején elhatároztuk, segítjük gyárunkat ott, ahol a legjobban elkel. Tizenhárom pontba foglaltuk céljainkat: előmozdítjuk a gyártmányfejlesztést, közgazdászaink öntevékenyen elemzik a többlet anyagfelhasználás okait. Részt veszünk a tömlőgyártás egyik technológiájának kikísérletezésében, előmozdítjuk a cerna-felpréselő gép üzembehelyezését, S utójára mondom az egyik legfontosabbat: új gyártmányjegyzéket állítunk össze az EMERGE valamennyi termékéről.

A műszaki irodában technológiai utasítások, jegyzékek között találok a legszorgalmasabbakat. Három mérnök: Masa Béláné, Varga Ottóné és Bánsági Tamásné dolgozik az úgynevezett gyártmánylistán. Nagy türelmet és pontosságot igényel a munkájuk, technikai adatok halmazából hámazzák ki a legfontosabbakat. Több ezer termék jellemzőit veszik figyelembe.

— Igazi női feladat ez — mondja tréfásan az 1965-ben vörös diplomával végzett Bánsági Tamásné, majd hozzátesszi: — Kétféle rendszerezést egyszerre csinálunk. Hivatalból az úgynevezett konstrukciós lapokat, a társadalmi munkában a gyártmányjegyzéket. Nehéz volna egy mondatot kifejezni, mit jelent ez: például 812 féle

„Mi, szegediek elfogadtuk: KISZ-szervezetünk 805 KISZ-fiatalja és 60 ifjúsági brigádja egységesen csatlakozik a felhíváshoz” — idézzük az év eleji versenyvállalások bevezetőjét. A versenymozgalom idén a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 50. jubileumán kívül a KISZ VII. kongresszusát is köszönti a textilművekben.

A KISZ-isták legfontosabb vállalkozása az volt, hogy január elsejétől ifjúsági üzemrészeknek nyilvánították a szövődést, védnökséget vállaltak a szövettermelés felett. Az ott dolgozó ifjúságok mindent megtesznek a jobb eredmények eléréséért — így hangzott a vállalás, s a mintegy félszáztagos munkakör a tanú rá, hogy nemcsak afféle „papírelkesedés” volt. Sok olyan szövődési munkacsoport van, amelyik éppen ebben a bizonyításban, de főzülük is kiemelkedik a Barna Istvánné vezette November 7. brigád. KISZ-fiatalok alkotják a kollektívát,

s mintha csak a név kötelezné őket, szebbnél szebb eredményeket értek el: 105 százalék az első negyedévi átlagteljesítményük.

A védnök fiatalok köteletségének is érzik azt a jogukat, hogy véleményt mondjanak, beleszóljanak a munkák menetébe, keressék a jobb megoldásokat, egy szóval a maguk dolgának, ügyének érzik mindent, ami a termeléssel összefügg. Ezt segítik elő a hét végi megbeszélések is. Panker Sándor, a szövő A műszak KISZ-alapszervezetének titkára szerint termények, hasznosak ezek a

szerepelnek. Az új rendszernek az a célja, hogy könnyen áttekinthető, közös listán tüntesse fel a legfontosabb műszaki paramétereket.

A gyártmánylista elkészítésében többen is segítenek Bánságinéknak: Menyhárt Katalin, Petrás János, Varga Ottóné és Löwinger Judit. Ferke András, az FMKT titkára örömmel üdvözlötte el, hasznos a segítség, az EMERGE fiataljainak nagy vállalkozása jól halad. Mindenki becsületesen dolgozik, senkit nem kell noszogatni.

Matkó István

Ez már félsiker

Másfél hónappal ezelőtt újjáalakult a Szegedi Konzervgyár KISZ-szervezete. A 200–300 fiatal dolgozó közül 62 tagja a KISZ-nek. Sürgős feladat a tagszervezés és a szervezet stabilizálása. Emellett azonban mássra is jutja. Két KISZ-brigád alakult. A 17 fiatal diktálja a tempót a többieknek. A konzervipari export értékesítési és termelési versenyében a gyár fiataljai is részt vesznek. Az alapkövetelmények azonosak az egész országban, s ehhez még hozzáadódhatnak az egyes gyárak fiataljainak önálló vállalásai. Az értékelés központilag történik, s a győztesek díja: külföldi jutalomudulás. A szegediek is szeretnék a döntőbe jutni.

Másfél hónap rövid idő. Az átalakulás nem történik egyszerre. Születtek azonban olyan kezdeményezések, amelyek a fiatalok önálló tevékenységének megszervezéséhez vezetnek. Rendfenntartó brigádokat alakítottak: a feldolgozás munkafolyamatában nagymennyiségű, göngyölgéggel dolgoznak, sok hulladék gyűlik össze. A brigád feladata: példamutatóan és ellenőrzéssel minimálisra csökkenteni a kárt.

Szintén apróságnak tűnik, hogy a fiatalok megkezdtek a gyár területén található tetemes mennyiségű hulla-

dékvás értékesítését. Az így szerzett összeget a június végére elkészülő klubhelyiség berendezésére fordítják. Így azonnal érzékelhető a kezdeményezés hasznossága.

Az FMKT-t most alakították meg. Kiss Pál, a KISZ-titkárhelyettes a napokban vett részt a konzervipari tröszt országos értekezletén, ahol az FMKT feladatai is szóba kerültek. A gyár műszaki gárdájának fiataljaitól joggal vár az üzem sokat e területen is, hiszen született már egy, ma még csak elméleti jelentőségű javaslat, éppen ebben a

közös dologról folytatott eszmecsere. A Szakma Ifjú Mestere mozgalom megszervezése szintén jó kamatot ígérő kezdeményezés. A KISZ-titkár elmondja azt is, hogy pénteken a szövődési fiatalok már megtartották az ifjú mesterjelöltek első konzultációját.

A Fiatal Műszakiak és Közgazdászok Tanácsának munkája szorosan és közvetlenül kapcsolódik a termelőmunkához. Tavaly több szakdolgozat reprezentálta a fiatal műszakiak felkészültségét a kiválóak mozgalmának országos pályázatán is, Kovács Károly „Elektronika a pamutiparban” című pályamunkája pedig első díjat nyert. A textilművekben 50 ifjú műszaki és 24 közgazdász tagja az FMKT-nak. Az az elvük, hogy utat kell adni a tudás és tapasztalat energiáinak; senki sem lehet feladat, táma nélkül. Ennek jegyében ült össze a programbizottság: Elekes József, Kovács László és Král Ernő olyan feladatokra irányítják a figyelmet, amelyeknek megoldása nagy segítséget jelenthet a termelésben.

Ahogy a védnökségi mozgalom sok egyéb akciónak is keretet ad, épp úgy keretbe foglalja a fiatal műszakiak idej tevékenységét egy másik friss kezdeményezés. A textiles KISZ-isták a forradalom jubileumának jegyében novemberben a fiatal műszakiak és közgazdászok hónapjának nyilvánítják. Jó alkalom lesz az ifjú szakemberek mozgósítására.

Simai Mihály

„Ön nyilván fél a kérdéseimtől, miniszterelnök úr!...” — A kérdés ma is aktuális. — Dimitroff a lipcsei tárgyaláson

Ha élne, ma lenne 85 éves a férfi, akinek nevét egészen rendkívüli körülmények közepette tanulta meg a világ. Akkor 1933-at írtunk és Georgi Dimitroff a német fasiszták lipcsei bírósága előtt állt. A vád: bűnrészesség a Reichstag felgyújtásában. A gyújtogatás — ez történelmi tény — közönséges provokáció, maguknak a nácioknak a műve volt, akik a Reichstag felgyújtásának ürügyén csaptak le a kommunistákra, a haladó emberekre. A lipcsei per azonban visszajára fordult: Dimitroff logikus okfejtése nyomán a vád összeomlott, s a bíróság Dimitroffot kénytelen volt felmenteni. A nagy nemzetközi visszhang keltett per egyik legdrágább mozzanata az volt, amikor Dimitroff, a vádlott szópárbajt vívott Göringgel, a hatalmas teljében pompázó náci hatalmassággal, s amikor az kivezettette a tereméből, odavágta Göringnek: „Ön nyilván fél a kérdéseimtől, miniszterelnök úr!”

Ez a kérdés, évekkel Dimitroff halála után, némileg módosulva — ma is ott rezeg a levegőben. Csak a címzett más, Nyugat-Németországban ugyanis az esseni televízió idén februárban dokumentumműsort sugározott a Reichstag égéséről és a lipcsei peréről. A világsajtó Bonnba akkreditált tudósítói felháborodással számoltak be arról, hogy a nyugatnémet televíziós film az események ismertetésének ürügyén meghamisította a történelmet és a náci által kiagyalt lipcsei per hovatovább egy jogállam teljesen szabályos eljárásának tűntette fel. Jellegzetes módon, Nyugat-Németországban — amelynek mai vezetői általában zokon veszik, ha államukkal kapcsolatban revansizmusról és újfasiszmusról beszélünk — a televíziós, úgynevezett dokumentumfilm a lipcsei per náci tisztviselői igen széles nyilvánosságot kaptak —, Dimitroff válaszait azonban javarészt elhagyták...

Pedig — vagy tán épp azért, mert — nem akármilyen válaszok voltak azok!... S itt nem csupán a Göringgel folytatott szócsatára gondolunk. Hanem a rendkívüli emberi tett mellett arra, hogy Dimitroff, aki letartóztatása pillanatában a Komintern egyik vezetőjeként illegálisban dolgozott, a vádlottak padjáról, a nemzetközi helyzet valóban mélyenszántó elemzése alapján kifejtette az antifasiszta harc és összefogás alapelveit. Ezekből pedig nem csupán a Kommunista Internacionálé emlékeztet 1935-ös kongresszusa merített, amikor kidolgozta a fasisztaelenes népfrent politikáját. A Dimitroff elvek hatnak napjainkban is, amikor szerte a világon a munkásmozgalom egységéről, az összes antiimperialista erők összefogásáról van szó.

Azokban a drámai hetekben, amikor fasiszta bírái előtt állt, Dimitroff már túljárt az emberélet útjának felén. Helytállása, hősiessége nem a pillanat véletlene volt: szerves folytatása addigi életútjának. Georgi Dimitroff a bolgár forradalmi marxista párt egyik alapítója volt. 1923-ban részt vett Bulgáriában a történelem első antifasiszta felkelésében, amelynek leverése után emigrációba kényszerült. (Távollétében két ízben is halálra ítélték.) Csaknem egy évtizedig dolgozott illegálisan Ausztriában, Németországban és más európai országokban — egészen berlini letartóztatásáig, a lipcsei perig. A per után, a nemzetközi felháborodás, elsősorban a Szovjetunió közbenjárására, a náci kénytelenek voltak kiengedni börtönéből. Ezt követően 1943-ig a Komintern főtitkáráként működött. Közben — mint hazájának igaz fia — 1942-ben részt vett a bolgár hazafias front megszervezésében, majd egyik irányítója volt az 1944. évi győztes felkelésnek. Bulgária felszabadulása után a Bolgár Kommunista Párt főtitkáráként és a minisztertanács elnökeként munkálkodott az új, szocialista Bugária felépítésén, egészen 1949-ben bekövetkezett haláláig.

Dimitroff a kommunista forradalmár példaképe volt. A tömegekkel — a történelem formálóival — együtt harcolt a fasiszta ellen, az új társadalomért. Örökségét a szocialista Bulgária népével együtt híven őrzi az egész haladó emberiség, a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom. Emléke példát és útmutatást a jelen küzdelmeiben is.

S. P.

„A Gausz-cég”

Először tavaly találkoztunk velük a Vörös Csillag Moziban. Több forduló után selejtezték a salgótarjáni fesztiválra, s bizony a szegedi teenage-rek inkább füttyűrezték, mint tapsoltak számaik után. Pedig már akkor feltűnt kulturált, stílusos beat-játékuk, külföldi, hazai darabokat egyaránt tisztá, szép harmóniákkal megoldani igyekvő produkciójuk. Csak éppen nem üvöltöttek, nem estek extázisba, s persze még botladoztak az akkordok — ami sehogys volt inyere a felizogdást kedélyeknek. A jószemű zsüri azonban utat nyitott nekik az amatőr tánczenekarok találkozója, ahol bronz-éremmel előnyösen mutatkoztak be immár országos fórum előtt. Ennek épp egy esztendeje. Néhány hete pedig a bronz mellé arany került. A Dzsessz és Tánczenekarok III. Országos Fesztiválján a szegedi Móra Ferenc Művelődési Otthon gitárosai beléptek a legelső közé: a kiosztott hét arany fokozat egyike Dósa Gabiék tászkájába került. Komjáthy György indokolta: a zenekar, mint együttes kitűnő, úgy szólván senkit se tudnék kiemelni közülük, csupán annyi bizonyos, a beat helyes irányát képviselik, jó stílust játszanak.

Öt csillogó szemű fiú hajolt az

asztal fölé: a Festő utcai otthonban „győzelmi tort” ülték a Gausz-cégnél. Mert az együttes hattagú, doyen-jük, Gausz Antal szervezése, irányítása, művészeti instrukciói éppúgy hozzátartoznak a sikerhez, mint Somogyi Laci és Dósa Gabi boszorkányos ügyességgel csiszolt, hegesztett, reszelt „különbejáratú” csőgitárjai, amit Salgótarjánban agyonfényképezett egy jószemű fotóriporter. Salgótarján persze még mindig vitatéma. Kétségtelen, fogadtatásuk nem volt valami hízelgő: étkezést nem, szállást éppenhogy kaptak, s megérkezésük után percekben belül pódiumra szólították őket. Vadász Zoli és Széles Andris, Korom Pali, két szegedi együttes, a Kristály és Fortuna önzetlen segítségét említi, ami nélkül aligha kerülhetek volna zsüri elé.

„Hanem a Kristály-zenekar szinté lemozdította az egész mezőnyt. Olyan Blaubyry Hill-t, mint amit csináltak, soha nem hallottam — fűzi a szót Dósa Gabi. — Ha ok is aranyat kaptak, mi nem érdemeltük meg, és talán senki.” A többiek egyetértően bólogatnak, s aztán mindenkiről beszélnek, csak magukról keveset. Tárgyalások? Vagy talán nincs mondanivalójuk? Ez utóbbi aligha. Számaikat a Beatles, Mon-kiss, Beats-boys együttesek produk-

ciójából lemezzről, hangszalagról tanulják, és persze az Illés-zenekartól — repertoárjuk fele magyar szám. Maguk harmonizálnak „demokratikus” módon: mindenki eljátssza elképzelését, s a próbák során alakítják egymáshoz. Természetesen saját szerzeményeik is vannak. Komjáthy szerint néhány a hivatásos országos színvonalán mozog! Szeretik a komoly zenét, valamilyen megkísérelték már a hagyományos hangszerek, hegedű, zongora klasszikus irodalmát. Úgy vélik, ez a helyes alapja mindenfajta zenélésnek. A beatnak is. Ami persze nem foglalkozásuk, de több mint hobbi-juk. Az utcán egyetemre, középiskolába, kikiki munkahelyére jár, de hetente, bent a teremben, ha kemény, alaposan farszót próbára jönnek össze — már nemcsak szórakozó, félig-meddig hivatásos rabjai a beatnek.

Nemcsak pódiumon, magánéletben is szerény, erényekkel, hibákkal egyaránt jőzanul számoló, nagyon rokonszenves kis kollektívától búcsútam. A Móra Ferenc Művelődési Otthon régi rossz híre úgy látszik végleg a múlté. A Gausz-cég portáján nemcsak zene, nevelés is folyik.

Nikolényi István

Aranyéremmel Salgótarjánból